

собствено съмъ заслужавалъ за своята история да бжда светия по-скоро отколкото нѣкакви-си тъмни гърци, на което азъ му отговорихъ: това добре, само че тукъ ще ме и законите, та да стана свещеномъченикъ; Теофилактъ: добре, ще го направимъ, ще ви наблъскаме въ другия кивотъ срещу св. Иоана. — Вчера привечерь се разходихме изъ манастира. Показаха ни сждоветѣ съ тритѣ вида вино, великолепната сводова магерница съ кубе, излизаше презъ стрѣхата навънъ като кухнята на *Bilé paní*, огромни котли, дървени лъжици като весла; храма на св. Сава и Симеона, и храма на св. Архангелъ съ хубавъ портретъ на единъ ктиторъ и ктиторка отъ Тетевенъ — портретъ, който свидетелствува за значителния талантъ на самоковския живописецъ. — Днесъ преди пладне прегледахъ ржкописитѣ на покойния Неофитъ. Донесе ми ги Теофилактъ въ долапчето на самия Неофитъ. 1) 64 страници печатани въ Цариградъ на 1875 година въ два стълбца, съ саморжчни коректури, до думата „благо-исправляю“, 2) тетрадка хубаво написана, дебела in 4°, благоистканний — всеобразний, 3) на чисто тѣсни тетрадки № 28 — 50, всеобщій — дѣвка, 4) сжщо такива тетрадки № 50—80 до истребване, 5) (като 2), материалъ още не преписанъ на чисто (3 и 4 сж чисти за печать копия) и—м, 6) сжщия м до о; до овча. Освенъ това долапчето съдържа-ше англо-български речникъ на Morse (Цариградъ, 1860) съставени гжсти записки, сжщо старо-славянска христоматия на самия Неофитъ. *Σαχαλάτου Δ. Βυζαντίου Δεξιμόν* (Αθην. 1835) съ записки. Черновка отъ А и т. н. (има ги и на чисто). Сжжсана книга на 4 стълбеца, II до края, материалъ, (nota-bene) въ нея и черновката на предговора. По-малки тетрадки съ извлѣчения и материалъ, и ржкописенъ старо-славянски речникъ (копие отъ нѣкжде?). Черновки на разни писма, писани отъ името на манастира на патриарха и т. н. До овца може да се изпрати въ печатницата, и за остатъка тукъ има толкова материалъ, че довършването не е невъзможно за единъ трудолюбивъ продължителъ.

Преди пладне стана разпитътъ на монаситѣ досежно споменатото самоубийство, въ присѣтствието на игумена, следователя и прокурора (съ 1 стражаръ). Говорихъ между това въ коридора съ Паисия, после съ о. Пантелеймона и Теодосия. Много неприятно имъ е станало, че не били изслушани нѣколкото *minorum gentium* [отъ по второстепеннитѣ], ами били задържани и следъ обѣдния часъ. Пантелей ми разправя за Неофитовата кореспонденция, която се е запазила, много важни паметници за историята на българското училищно дѣло. Писмата съ Априлова, Гавр. Моравенова били писани на гърѣцки, както изобщо съ по-старитѣ български патриоти! Неофитъ кореспондиралъ съ всички свои ученици. На 1827 год. учителствувалъ въ Самоковъ. Около 1846 г. билъ главенъ